

LIETUVIS

Redakcijos ir Administracijos
adresas:
"LIETUVIS"
Rua Bardeirantes, 92,
Caixa Postal, 1764,
São Paulo.

JORNAL LITHUANO
Lietuvių S-gos Brazilijoj Organas. Leidži: pautos D-ja „šviesi“
Prenumeratos kaina: Brazilijoj metams — 108000 pusei — 68000 atskiriems mėnesiams po 15000.
Užsieni: metams — 200000 pusei metu 100000. At-k. numeris 300 reis.

Redaguoja
St. Vancevicius

6-ti METAI.

SÃO PAULO, 1934 m. Liepos - Julio mėn. 7 d.

NR. 8 (287)

Naujasis pilietybės įstatymas.

Anakart mes paskeičiam „Lietuvių“ Nr. 6 (285) naują Lietuvos pilietybės įstatymo projektą, kuris žymiai skiriasi nuo senąjo, iš rusų laikų paimto, pilietybės įstatymo.

Senajam įstatymui tebuvo aiškiai nusakytos taisyklės Lietuvos pilietybei įsigyti, būsimasis įstatymas tas taisykles papildo ir praplečia.

Senajam įstatymui nebūvo aiškių taisyklių apie išėjimą iš Lietuvos pilietybės, arba — apie naturalizavimąsi svetimaj valstybėje. Dabar šis įstatymas ir šią spragą pašalina ir reikalauja aiškinti. Tai ypač turi svarbų tiems Lietuvos piliečiams, kurie gyvena svetimose kraštuose ir kartais dėl darbo sąlygų turi reikalo naturalizuotis svetimose valstybėse.

Kas svarbiausia, kad naujasis Lietuvos pilietybės įstatymas numato taisykles apie Lietuvos pilietybės teisų atėmimą.

Pirmą galvą šitas pakeitimas palies visus tuos šiaudadušius, kurie iš žukiškos būties bėga nuo karuomenės. Tokių daugiausia yra žydų tautybės piliečių, bet ne be to kad ir lietuviuose panašių neatirasit. Yra jų ir São Paulo. Visai nesvarbu kokias motyvas tie ponaičiai nuo karuomenės prievolių patėję, svarbu pats faktas. Uckaus seuras, Antanas Duktus, gavo užsienio pasą šešerius mėnesiams į Vokietiją, o faktiškai išdūmė Brazilijon kad neišeitų karinių prievolių eiti. Be to jis su Uckau, F. Čemirka ir kitais to paties plauko žmonėmis jau kelinti metai dirba tokį darbą, už kurį įstatymas numato pilietybės teisų atėmimą.

Šių žmonių juodas darbas pagališ bus valstybės pasmerktas ir mes atėity turėsime reikalą jau nebe su lietuviu — apskaitin, bet su žuonėmis be pilietybės, kuriuos Lietuva nei per nago juodimą niekad nebuvo branę.

Visą laiką šitie žmonės drąpė Lietuvą ir jos valdžią purvais, todėl ir teisingai atplėdą greitai susilauks. Tik tokių būdu bus galutinai užkrastas kelias tokiems iš-igimėliams dergti Lietuvos valstybę ir jos įstaigas.

Mes turime tikrų žinių, kad jau keliamą tylą prieš kelis metų kolonijos išsigimėlius, einant naujuoju pilietybės įstatimu.

Tokių piliečių, kurie dėl savo asmeniškių reikalų būruoja prieš Lietuvą ir jos pastatytą Vyriausybę, mums nereikalinga.

Visą laiką uckininkai stengėsi mūsų kolonijos kultūrinį darbą sugriauti provokacijoms ir melui, kurį dažnai pabėrėdavo reškūčiais ir šiaurės Amerikos lietuvių spaudoje. Manė kad galės tą juoda darbą amžinai daryti, tik,

dėja, apsiriko.
Kai žitiems žnuoėms bus įstatymo keliu atimtos Lietuvos pilietybės teisės, mes galėsime su tokiems išsigimėliams kovoti kaip su kiekvienu Lietuvos priesu.

LIETUVOJE

Lietuviai sumušė Latvius.

Š. m. birželio mėn. 10 d. įvyko tarpvalstybinės Lietuva — Latvija futbolo rungtynės. Rungtynės laimėjo Lietuva 2 : 0.

Voldemaro pirmas klausimas.

A. Voldemaras pirmąsiai atsidūręs kabinėje paklausė: kokios visos kalėjimo taisyklės. Į tą klausimą budėjantis pnaikino, kad kalėjimo taisyklės iškabinotos kamerosė. Pasirenkines šiuo vienu paklausimu, Voldemaras užėjo į kamara, iš karto užgesino šviesą ir užlėgo.

Voldemaras patalpintas toje kameroje, kur kadaise sėdėjo Olfanskas Petruilis ir kiti.

Vokiečiai grąšina latviams.

Rygos korespondento pranešimu, Latvijos politinėse sferose padarė didelio įspūdžio vokiečių konfidencialus žygis prieš Pabaltijos valstybių sąjungos sudarymą. Vokiečiai esą pareiškė Latvijos vyriausybei, kad vokiečiai su naužinis kontingentas latvių svėstul, jei Latvija prisidės prie Lietuvos menaorandumo.

Pakviesti deryboms latviai ir estai.

Balandžio 25 d., kaip savo laikui buvo pranešta, latvių ir estų vyriausybės buvo įteiktas Lietuvos menaorandumas dėl glaudesnio Baltijos valstybių bendradarbiavimo. Gegužės 14 d. latvių ir estų pasiuntiniai Kaune Lietuvos Užsieninių Reikalų Ministerijai įteikė latvių ir estų vyriausybių atsakymus,

ALIO! ALIO! NEPARASTA NAUJIENA!

«Vilties» S-gos Mokus skyriaus, š. m. liepos mėn. 7 d. Itaių salėje Rua da Mooca 108 stato nepaprastai įdomų

VAKARA

Programoje: Bus vaidinama, žymaus dramaturgo Lauciaus, 3 ju veiksmų drama «Ugnies Itatas». Nepaprastai įdomus iš okupantų varginamų Vilniaus krašto lietuvių gyvenimo vaizdas. Tad kamu rupi Vilnius, jo vaivoriavio ideja ir okupuoto krašto lietuvių gyvenimas — visi skuba į vakarą, kur daug ko pamatys — nesigalės, o galėsis pratildyti progę.

Po to šokiai ir kitošios prašnotnybės.

Griek styžių orkestras.
Vakaro pradžia 8 val. vak., pabaiga 4 val. ryto.
Rengėjai.

kuriuose ab dvi vyriausybės sutiko pradėti tiesioginius pasitarimus šiuo klausimu.

Gegužės 29 d. Lietuvos pasiuntinys Rygoje Urbšys ir pasiuntinys Dainė Talline latvių ir estų užsieninių reikalų ministerijoms įteikė naują menaoranduma, kuriame Lietuvos vyriausybė pasisako esanti pasirengusi tartis su latvių ir estų vyriausybėmis ir šiuo įėjus tam reikalui atsūstyti atstovus į Kauną.

Žemės ūkio kooperatyvai Lietuvoje.

Prieš keliolika metų Lietuvoje įsistigė žemės ūkio kooperatyvų sąjunga «Lietūkis», kuri ir šiandien sėkmingai veikia. «Lietūkis» dabar yra vienintelė kooperatyvų prekybos sąjunga Lietuvoje, kuri aprūpina ūkininkus trąšomis, sėklomis, mašinomis ir kit «Lietūkio» žiniuje yra visi Lietuvos žemės ūkio kooperatyvai. Tos sąjungos nariš dabar yra apie 140 kooperatyvų. Tie nariai — tai įvairiuose Lietuvos miestuose ir miesteliuose esantieji kooperatyvai, vartotojų bendrovės ir žemės ūkio draugijos.

Neseniai «Lietūkis» užbaigė savo 1933 metų apyskaitą ir gegužės 16 dieną Kaune sušaukė savo narių įgalotinių metinį suvažiavimą. Iš apyskaitos matyti, kad pernai metais «Lietūkis» vidaus ir užsienio prekyboje padarė iš viso už 194,669,196 litus apyvartos. Didžiausią prekybą «Lietūkis» varo su druska, cukrum, miltais, muilu ir t. t., y., su toms prekėmis, kurios kiekvienam gyventojui kasdien reikalingos. Tų prekių praėjusius metais «Lietūkis» raudavė vartotojams už 25 milijonus litų. Javų jis pardavė už 2,5 milijonus litų, o įvairių žemės ūkio trąšų už daugiau kaip 4 milijonus litų. Mašinų tanko darbus ir javų valymui buvo parduota už 692,243 lt.

«Lietūkis» turi nemažus ryšius su įvairių kraštų fabrikais ir kasmet į Lietuvą įveža gana daug įvairių ūkio mašinų iš Švedijos, Jungtinių Amerikos Valstybių ir Vokietijos. Įvežtis iš užsienio mašinas pirmąsiai išbando Lietuvos žemės ūkio akdenėjai savo dvare, Dotnuvoje. Netinkamų žemės ūkio mašinų «Lietūkis» ūkininkams nesūlio ir jų savo sandėliuose nelaiiko. Tsb.

Kratos Klaipėdos policijoje.
Birželio 2 d., tardytojai įsakius, valstybės saugumo policija padarė Klaipėdoje krašt krašto policijos tarnautojų sąjungos bėstę. Taip pat padaryta krata pas Klaipėdos krašto kriminalinės policijos inspektorių Lengnerį ir jo sekretorių. Tegiamas tolesnis tyrimau krašto policininkų tarydama. Šiaunų apygardos teismo tardytojai įsakius, pas krašto policijos vyr. vachmistrus Hugo Vanaga ir Vilj Markų buvo padarytos kratos, po kurių jie buvo suimti ir pasodinti į kalėjimą. Pasiskėjo, kad jie surašinėjo krašto policininkus į priešvalstybinį tikslų siekiančią neumanikų partiją.

CASAS
PERNAMBUCANAS
FLANELLA
NE BLUNKA

Dariui ir Girėnai paminklas pradamas dar šiemet statyti.

Lietuvoje didvyrių Dariaus ir Girėno vardu įamžinti yra sudarytos dvi komisijos: valstybinė palaikyti komisija ir jų paminklų statyti komisija. Pirma komisija vadovaujama vidaus reikalų viceministeris Štencelis, antrąją — Lietuvos aėro klubo pirmininkas prof. Z. Zemaitis.

Dariaus ir Girėno palaikyti komitetas pasirūpino, kad mūsų transatlantičių didvyrių ir Lituanikos likučiai būtų tinkamai sutvarkyti ir įdiegti bei kams likt apsaugoti. Dabartinio laiku didvyrių kūnai jau yra galutinai baigti balzamuoti ir parengti laidojimui. Didvyrių palaikyti komitetas stengiasi parūpinti Dariui ir Girėnai tinkamą stiklinį karstą, kuriame juos būtų galima matyti. Be to, stengiamasi jiems įrengti tinkamą, nors ne kapinaitį, kukų rūšį mauzoliejų, kuriame jų karstai būtų galima padėti. Rūši mauzoliejaus jau pradėtas statyti Kau no kapinėse. Jeigu ateity šios kapinės reiktų panaikinti, tai Dariaus ir Girėno karstai bus iš mauzoliejaus išimti ir padėti Tautos Panteone prie Priskėlimo bažnyčios, arba prie jiems būsimu paminklo atitinkamame rūsyje.

Dariui ir Girėnai paminkla, greičiausiai, statys Linksmakalnis prie karo aerodromo, arba buvusioje parodos aikštėje Kaune. Paminklas numatomas daugiau praktiško pobūdžio. Reikiama daug pagėdavimų, kad Dariui ir Girėnai paminklas būtų didžiulis oro švityrus, kuriame būtų įrengtas nakti niam skraidymui iektuvas roikiškis. Tai būtų simboliškiausias paminklas, nes didvyriai žuvo naktį ir jiems žokiais švityriais nebuvo nušviestas transatlantiškos kelias.

Dariui ir Girėnai paminklo projektas bus netrukus prištas ir galutinai jau vieta parinkta. Paminklo kėtinimas akmuo bus padėtas didvyrių žuvimo dieną — šiais metais liepos 17 dieną.

Pereitais metais Lietuvos visuomenė plačiai kartoję gaudus, kad Dariaus ir Girėno kūnai išvežti balzamuoti ir užsienį ir kad ten bus galutinai nustatoma jų žuvimo priežastis. Didvyrių palaikams apsaugoti valstybinė komisija tuos gaudus kuo grieščiausiai nuneigė. Didvyrių kūnai buvo balzamuojami Vytauto Didžiojo universiteto laboratorijoje.

Lietuva plės prekyba su Švedija.

Birželio pradžioje Lietuvoje lankėsi kai kurių Švedų laikraščių bendradarbiai ir Lietuvos gartės konsulai Švedijoje. Ta proga jie susipažino su Lietuvos p.ekybinio pajėgumu, Klaipėdos pramonę ir grūžiomis Lietuvos vietomis.

Grįžę atgal Švedijon laikraštininkai ir konsulai labai puikiai atsiliepi apie Lietuvos gaminamas prekes ir ragia savo įstaigas, kad jos greičiau užmegztų artimesnius prekybinius ryšius su Lietuva. Atitinkamas Švedų įstaigos tuo perėjimui susijdomoai ir rengiasi kai kuriuos Lietuvos įmoniems duoti stambesnius prekybinius užsakymus.

T. b.

Pradamas tiesti Kauno — Klaipėdos plentas.

Ligi šio laiko tarp Kauno ir Klaipėdos tiestiogiuo lento nėra. Norint sauskeliu patekti iš Kauno į Klaipėdą reikia naudotis geležinkelio arba nuo Kauno ligi Smal ninkų važiuoti blogesniu vieškeliu. Toks keliu nenormalumas trukdo ne tik paprastą susisiekti, bet jis labai kenkia ir prekybai per Klaipėdos uostą.

Tai matydama Lietuvos vyriausybė sumanė nuo Kauno ligi Klaipėdos, per Rasenių ir Viduklę, nutiesti geros rūšies plentą. Šį kryptis paimita todėl, kad plentu galės naudotis ne tik Panemunių gyventojai, bet ir Žemaičių krašto dais. Ypač apie Viduklę, Rasenių yra blogi keliai ir todėl vietos gyventojams sudaro daug nepatogumų.

Sumanymas tiesti plentą tarp Kauno ir Klaipėdos buvo kilęs jau seniai. Tam plentui tiesti buvo parengti net 3 projektai, iš kurių tarpžeminiu komisija pasirinko projektą plentą nurodantį jau paminėta kryptimi. Tik dėl lėšų stokos šio taip reikalingo plento statyba vis buvo atidėjoma. Ši šiemet laimėdai subalansavus Lietuvos biudžetą plento statybai paskirta apie 600.000 litų. Vėliau bus paskirta dar daug daugiau.

Plentas pradamas tiesti nuo Kauno. Iki Raudondvario plentas jau nutiestas. Šiemet numatoma atlikti žemės darbus ir tiltų statybą ligi Babtų. Vietinės firmos siūlo tą plentą iškartoti tiesti ligi Rasenių. Jų pasiūlymai svarstomi. Be to, švedai pasiūlė nuties ti Kauno — Klaipėdos plentą kreiditan. Tačiau sis pasiūlymas tur būt bus atmestas, nes Lietuva statydama šį plentą nori apsieiti be paskolos ir kuo daugiau darbo duoti vietos darbininkams.

Tsb.

Šiemetiniai drenažo darbai Lietuvosje.

Anksčiau lauku sausinimas ir drenažas Lietuvoje buvo lyg ir pamirštas. Tačiau paskutiniuoju laiku laukų drenažui Lietuvos ūkininkai pradeda vis daugiau domėtis. Danėlis jų įsitikinimas kad nors drenažas už nusausinimą atviresis priovinis yra brangesnis, tačiau žymiai naudingesnis.

Kad ūkininkai galėtų lengviau drenuoti laukus, jiems žemės ūkio ministerija duoda kreditų. Šiais metais drenažo darbus pravesti yra paskirta 400.000 litų. Kreditai teikiami paskolos kėliu 15 metų už labai mažus procentus.

Šiais metais numatoma išdrenuoti apie 130 ūkių. Viduriniškai skaitant vieno hektaro nusausinimas drenažo kaštuoja apie 350 litų. Šiemet nusau sinti numatoma apie 1200 hektarų. Be to bus sudaryta dar 2-300 hektarų nusausinimo drenažo projektai, kurie numatomi įvykdyti ateinančiais metais. Prie drenažo gavo darbo apie 400 darbininkų.

Tsb.

Klaipėdos uosto 10 metu darbai.

Klaipėdos uostas įsteigtas daugiau, kaip prieš 200 metų. Tačiau anksčiau jėgimas į jį buvo labai nepatogus ir priklausė nuo vėjo bei oro, nes neturėjo moly, o krantai taip pat buvo sustipinti. Uosto gilumas būdavo apie 4 — 5 metrus. Tačiau 1923 m. tai Lietuvos perėmus uostas, neširint, kad buvo tas pats uostas, gylumas, imtasi jį plačiau mąsta tvarkyti. Per tą laiką

lig šiol atlikti milžiniški darbai molo se ir krantinėse. Anksčiau vietomis audrų ir bangų buvo visai pragrauzti molai ir jiems greitę pavuos sugriūti. Padaryta daug naujų įrengimų ir statybų, kurių tarpe pirmą vietą užima naujasis uosto baseinas.

Prieš didįjį karą Lietuva Klaipėdos uostui buvo užsienis. Susisiekimą tada dabartinė Lietuvos teritorija turėjo palaikyti Nenuanu ir dėl to Klaipėdos uostas negalėjo būti tinkamai išplėstas. Dabar praratus geležinkelį uostui yra patirsinta graži ateitis.

Klaipėdos uostas, dar dabar per pirmąjį dešimtmetį Lietuvai buvo nuostolingas ir jo išaiiknymas kaštavo daugiau, kaip 23 milijonus litų. Pastaraisiais metais uosto nuostoliai šiek tiek sumažėjo, nes jau gaunama daugiau pajamų.

Per paskutinįjį dešimtmetį į uostą įplaukė apie 1700 jūrų laivų atvežusių apie 900.000 tonų. Gi per tą patį laiką vadaus vandens laivai atveže apie 180.000 tonų ir jų įplaukė apie 3500.

Importas jūra per paskutiniuosius kelertus metus padidėjo, ypač dėl to, kad žymiai daugiau buvo įvežama pienukėlių ir apvalios medžiagos. Klaipėdos lentpūvese buvo įi apdirbama ir vel išvežama į užsienį. Taip pat padidėjo akmens anglų, geležies, druskos ir kitų prekių judėjimas Klaipėdos uoste.

Tsb.

Birželio 10 dieną Šakių Naumiestyje atidengiamas mūsų tautos himno autorium Dr. Vincut Kadirkui paminklas. Ta proga, Šakių Naumiestas pavadinatas Kudirkos Naumiestis. Kudirkos pagerbimas įvyko netik Naumiestyje, bet ir visoje Lietuvoje. Numatoma visuose vietose sušaukti visuomenės ir organizacijų susirinkimus, kuriuose bus skaitomos apie tą didįjį mūsų tautos veikėją deklamuojami jo eilėraščiai, skaitomi pašta.

Tsb.

Lietuvoje jūros diena galutinai nutarta surošti šio metų rugpjūto 12 dieną. Jau dabar visos Lietuvos organizacijos ir visuomenė labai svarbiai švėstet uoliai ruošiasi. Tikimasi kad tą dieną į šventės centrą Klaipėdoje

G. Steinhaueris

Kaizerio špijonas.

(tąsa)

Vokietijos generalinis štabas, nežinia kokiais šaltiniais remdamasis, žiūrėjo, kad po Fridriko išsiblaškymu ir abejingumu siepsini dar kažkas kitas — jis turis santykių su užsieniečiais, su jais susirašinėjas ir dažnai išleidžias daugiau pinigų, negu gaunąs už padirbtos butas.

Be to, sugrįžęs iš užsienių, savo tikrą vokišką pavarde jis pakeitė angliška. Visų šių dalykų pilnai užteko įtarti Fridriką. Jis buvo sekamas, tačiau patraukti teisman vis nepavyko, nes stigo kaitinamosios medžiagos.

Gavau iš generalinio štabo įsakymą išniskinti, kas iš tikrųjų esąs tas Fridrikas. Kadangi tiksliai nebuvo nustatyta išvykimo data, palankiau va saros, nes tada ten buvo daromi karo laivyno manevrai, kurių metu paprastai Helgolandan didesnis žmonių skaičius suplaukia.

Atvykęs salon, apsinėčiau nerūpestinguo turistu ir viešbučio knygoze užsiregistruvau, kaip viešbučio savininkas Gladšteinas iš Vuirburgo.

Nešiojau stambius, raginiais rėmais akinius ir ilgas dirbtuvas pavytus; apvilkęs nerūstingam paltu, sukinejas helgolandiečių tarpe stebėdamas jų papročius.

Po devynių dienų pakeičiau savo

išvaizdą, pavarde, užėmimą — žodžiu viską: iš nerūpestinguo turistu, viešbučio savininko Gladšteino viureurgiečio, pasidariau gyvenyti pikys Juzenas iš Kopenhagos, kuris, tik ką atvykęs, apsisituo Viktorijos viešbutyje; pavartytai ir akiniai dingo. Davai mėgstama mėgzioti anglus; neatsilikau nuo jų ir aš — įskandęs pykę, įsikėjęs kėtenėn „Times“, vaikiojau po prekyvię užsukdamu vienon kiton smuklėn nes dia paprastai atspalaiduoja žmonių liežuviu giusta broliški jomsnai, nepažįstamais pasidaro geri bėdūliai, o priešai susitaiko.

Mano nuomone svaiginamieji gėrimai yra labai svarbus ir didelis dalykas. Tiesa, jie kenksmingi, bet kai kada ir padeda.

Taip praėjo apie porą savaičių nuo mano atvykimo į Helgolandan, bet dar vis nieko realaus nebuva padaręs. Tiesa, jau žinojau, kur gyvena ir dirba drauge su tėvu butas mano soka masis Fridrikas; priešais jį namis buvo nedidelis restoranas, prie kurio sto vėjo keletas stalų ir kedžių, skirtų praeiviams pasisėsti ir pasivašinti.

Pastebėjau, kad Fridrikas užsuka čia kelti kartų į dieną, o ypač vėlavakarais. pabaigęs darbą; restorane pa prastai jis neilgai užtrukdavo: išgėres vieną ar keletą angliškos degtinės stiklų, išėdavo.

Nutariau susipažinti su juo restorane. Žinoma, tai daryda nū nemanau tuoj pasiūlyti jam atlikti vieną ar kitą kaipo darbą, už kurį esti gerai apmokama, ne — norėjau pirma sužinoti, ar jis yra palankus Vokietijai ir ar su garbiu žmogumi turu reikalo.

Tam tikslui turėjau arčiau su juo susipažinti, o, lig es pasitikėjęs, pasiūlyti jam, kad špinėty kurai nors svetimos valstybei, nes Helgolande tokio darbu dirva buvo labai palanki.

Suprantama, po šitokio pasiūlymo galėjau laukti dviejų dalykų: pritarimo arba antsiūso.

Pirmuoju ir antroju atveju turėjo tuoj pasikėti, kas iš tikrųjų Fridrikas eses. Gal būt jis yra garbingas vyras ir ištikimas Vokietijos pilietis; tada jis, išgirdęs mano pasiūlymą, ogtų komendantūron pranešti apie mane šnipui. Tada dalykas labai lengvai būtų išsėstas. Deja, įvyko kitip.

Pradėjau lankyti anksčiau minėtą restoraną. Praėjo trys dienos be pasisekimo, nors aš beveik visą laiką sėdėjau prie stalo luko, pasistėtes stiklą vynu ir skaitydamas angliška laikraštį.

Tiktai ketvirtą dieną, vėlai vakare, man laimė nusišysojo — jėjo Fridrikas ir pro mano staliuką artinosi prie bufeto. Tuoj pasiūnikiau keinerį ir paprašiau bonka wiskiy.

Truputi paragavęs, triukšmingai pastaciau stiklą ant stalo ir pradėjau angli kalba garsiai peikti prastą gėrimą.

Tuojuo dar garsesniu balsu, pareikalavau antros bonkos vis reikšdamas

angliškai savo nepasitenkinimą. Tai darau norėdamas atkreipti Fridriko dėmesį. Pasisekė — jis klausęs valandę ironiškai šypsdamasis, o, po to išvertė į vokiečių kalbą mano žodžius kelneriui, kuris angli kalbos nemokė, jo.

Dėjau labai nudžėgęs ir pasiukviečiau Fridriką prie savo staliuko. Jis daug negalvodamas, priėmė mano pakvietimą. Kiek laiko mudu krastai kalbėjomės.

Aš apinėčiau kad esu labai linksmas, suradęs žmogų mokantį angli kalbos ir pasakojau jam apie savo biznį, apie Danijos, Anglijos ir Amerikos gyvulių pirkliu, o jis pasakojo man apie savo keliones vandenynuose. Jau jo kalbos pradžioje supratau, kad jis yra Anglijos šalininkas. Mudu atsiekėrėm kaip geri draugai.

Iš Fridriko kalbos susidariau įspūdi, kad turu reikalo ne su garburtu ir rimtu žmogumi, juo labiau, ne su Vokietijos šalininku.

Kita dieną praėjau lėtai, svyrudamas, lyg girtas pro Fridriko dirbtuvę, kurios durys tuo metu buvo atviros ir prie staliuko šalia restorano atsėdau.

Fridrikas metęs darbą, atėjo pas mane. Nudaviau girtą ir pradėjau angliškai keikti vokiečių kareivius, jų nemantingumą ir neišsuklėjimą. Jie iškotojė mane, kai aš norėjęs apžiūrėti salos pakrančių armuos ir kitas vietas.

(b. d.)

suvažiurs apie 100.000 žmonių.

Tsb.

— Birželio 3 dieną Ukmergės apskrėcio Duobiniuose per ežerą buvo atidarytas tištas. Tai pirmas Lietuvos tiltas per ežerą. Jo didumas: 87 metrai ilgio, 4½ pločio ir 15 metrų aukščio.

Tišto atidarymo iškilmėse dalyvavo Respublikos Prezidentas Antanas Smetona, keli ministrai, apskrities administracija ir daugiau, kaip 100.000 žmonių. Šio krašto gyventojai labai patenkinti naujuoju tiltu, nes jiems ištikrųjų tekeavo daug vargti kol per ežerą tikta keliai galėdavo persikelti.

Tsb.

— Utenos mieste yra pas tatyti gražūs šaunlių namai ir ten įrengta lošimams ir kitiui sale. Kinų laiko žydeis, kuris neseniai rodomą filmą apie Kristaus kanią patį gerokai apkarpe.

Pirmoji São Paulo lietuvių vaikų komunija

Iš kairės į dešinę sėdi: p. p. Br. Steponaitis, mok. E. Pažeris, mok. L. Majienė, kun. Frei Pauls, kun. B. Sugintas, Dr. P. Mačulis, mok. V. V. Nalvaika, mok. L. Gaigalas ir Redaktorius St. Vancovėnas.

Birželio 6 d. ivykių epizodai.

Officialūs komunikatai, kuriais nušviečiami birželio 6 d. išsivokėlių praigaišingi darbai, publikos nepatenkina. Ji susidomėjusi ivykių smulkmenomis. Graibsto tokius atvejais skilandčius fantastiškiausius gandus, kurie plūtinčiai kombinuojami suinteresuotų žvaizlių su tikslu dramati tvarką ir ramybę. Ryšium su tuo mes ryžomės savo skaitytuosians pateikti viena kitą ivykių epizodą tikrojo jų šviesoje.

Pirmieji mieste pasirodė husarai. Nusileidę Parodos gatve jie tuojau apsupo saugumo departamentą, kuris, su prantama, „aliamo“ programoje vaidino vieną svarbiausių vaidmenų. Tačiau šia pat kažkur gatvėje policijos sąrybinius suspėjo paleisti į aukštį 24 šūvius, kurių pasėkio viršum Kauno švytėlioje kelios rikiotos. Tai buvo įspėjantieji policijos ženklai. Visa policija buvo pastatyta ant kojų. Tuojau buvo apsupta stipria grandimi Prezidentūra ir užimtos kitos strateginės miesto vietos. Policininkai tarp kitko turėjo ašarines bombas. Nė viena išvesta kariuomenės dalis prie Prezidentūros nepriėjo.

Didesnės policijos įgogos buvo sukoncentruotos trečioje nuovadoje. Čia iš Duonačio gatvės į nuovados kiemą bėdė įsilaužti tankas, išlauždamas kiemo vartus. Tačiau prieš save kieme pamatė policijos šarvuotą automobilį. Atidengė ugnį, bet toliau į kiemą taip ir neįvažiavo, nes ir policija pasiskė, bėsianti priversta atidengti ugnį. Kitu tanku bėdnyta prasiveržti pro vartus iš Gedimino gatvės, bet ir ten tanką sutiko šarvuotis. Kareiviai aučia pamatė, esą suveduoti ir prieš pocijos jėgas nevertumai ginklo traukėsi.

Įdomi smulkmena. Saugumo departamentas nežiūrint visų sunkumų, „aliamo“ dalyvių specialiu aparatu nufotografavo.

Voldemaro pargabenti į Zarasus buvo nuvykę penki karininkai: ketori automobiliu ir vienas lėktuvu. Lakū-

nas nusileido trys kilometrai nuo Zarasų, į kur Voldemaras buvo atgabentas automobiliu. Policininkas, kurio žinioje buvo Voldemaro pargabena buvo nugetikuotas. Apie Voldemaro atgabėnimą iš Zarasų taip ligai tikslų žinių nežinia buvo gauti dėl to, kad visos saugumo organų pastangos susisiekti su Zarasais ėjo niekais. Kai tik kalba telefonu užvedavo apie Voldemarą, pasi kaibėjimas tuojau būdavo nutraukiamas. Išskrisdamas į Kauną Voldemaras pas savo palydovus teiravosi, ar negalėtų pasilikti drauge ir žmona, bet jam būvė atsakyta neigiamai: Žinomi nesą vietos.

Aviacijoje Voldemarą jo globėjai gendė kažkokiomis „derybomis“ Prezidentūroje, iš kur jis laukė sau ministro titulo. Tačiau įvykiai vystėsi visi kita kryptimi. Kai sugu no departamentas žvalgavo tikrų žinių, kad Voldemaras pasieptas aviacijos rajone, pas vieną jo globėją karininką, tuojau buvo pareikauta Voldemarą išduoti. Užsimezgė maždaug toks dialogas:

- Pas tamstas yra Voldemaras?
- Taip.
- Prašome jį tuojau išduoti saugumo departamentui.
- Mes neturiu su susisiekti no prie monių.
- Bus atsiųstas departamentu auto.
- Lauksime.

Buvo pasiųstas automobilis su departamentu vaidintuku. Tačiau ėo kažkoks dėsimas. Tuomet buvo duotas karo vadovybės įsakymas aviacijos vadovybei tuojau Voldemarą pristatyti į vyriniasį štabą, kur jis grupės aviacijos karininkų su aviacijos štabo viršūninku priešakyje ir buvo tuojau automobilu atgabentas. Kavo vadovybės Voldemaras šia pat buvo perduotas saugumo organams.

Voldemaras, kaip kalbama, savo išvaizda, ir poelgiais daro keistą įspūdį. Veidas apaugęs ilgais gyvplaukiais. Nuolat kalba kažkokią malda,

Devasi nieko nežinojęs apie jo šūvinių planus, nors visų matė daro atliuzių apie jam rūpinata prameravimą. Saliūvykinių iš Zarasų aiškina tekia solistika:

- Aš buvau valdžios organų prie žiūroje, karininkai yra valdžios organų žinioje ir aš turėjau jų klausyti.
- Klausimų, koki karininkai Voldemą Zarasuose vadavo, jis atsako ta komisku:
- Nežinau.
- O kokių laipsnių?
- Aš karininkų laipsnių niekuo met nepažinoju. — pridura buv. krašto apsaugos ministeris A. Voldemaras.

Ką Lietuvos žurnalistai matė komunistu Rusijoje?

Kaip praneša Lietuvos laikraščiai keliolika įvairių laikraščių bendradarbių vyko gegužės mėn. pradžioje Sovietų Rusijos pasidžiūrėti. Aplankę daug žymesnių Europos Rusijos ir kai kurias Kaukazo vietas tie žurnalistai dabar grįžo Lietuvon ir savo laikraščiuose dabar skelbia kelionės įspūdžius. Nors kaip jie patys sako, buvo draugiškai priimti ir buržuaziškai (daugely vietų net šauniai) vaišiniai, o todėl ir stengiasi būti „nešališki“, tačiau jų aprašymuose ryškiai matyti tos šios mintys: 1. tegalėjo pamatyti tik tai, ką rodė „draužiai“ palydovai, t. y. reklaminę sovietų gyvenimo pusę, bet ne tikrąjį gyvenimą; 2. iš rodyto, o pastaba: kod žmogus ten baigiamas paver-ti darbo gyvuli; kad ir tie darbo „gyvuliai“ yra ne vienolai šeriami. — kono policija GPU ir dvasios policia svispanda, — daug geriau, o paprastas žuodadarbis tik kad nemirgti iš budo; 3. šnipų ir žvalgybos visur knibžtė knibžda, nes p. žurnalistai mėtinami kai ką fotografuoti buvo pakliuvę į cipe net su savo „draužiais“ palydovais; 4. valdovai yra labu baimingi ir nuo bet koki šingdesio lieka apimami panikos siaubo, mat paverge visiškai rusų tautos kūną, vis tik neįstengia pavergti dvasios; 5. ponas badas (car — gold) daugiau garbinamas, negu raudonas s

caras Stalinas. Nors yra ir mažns daiktėlis, bet stoka ir maie paslėpti, tai ir komunistai jokiomis dekoracijomis nesugebės paslėpti legalinio rusų tautos skurdo ir vargo.

Aš.

Lyg ir apžvalga.

Kas meluoja, tas ir vagia. Socialiekininkai su A. Dutkum prieky visados buvo begėdiški melagiai, o dabar nuo savo bendradarbio F. Cemarok išmoko ir parašus bet dokumentus kinuoti. Juk dar 100 metų neprėo ir šimtai indėninkų gali žodžiu ir raštu patūdyti, kaip K. Uekus įlykė išaušiu būdu įskundė Stankaitį, kad ištemti o patis pasisavino jo turty ir visą spaustuvę. Taip begėdiškai apvogęs Stankaitį, Uekus per savo padėjęją A. Dutkų sufabrikavo ir paskelvo duk tai Stankaitio pasirašytą dol uontą, kuriuo norima pabrėžti akis apuot, gerda, Stankaitis neties tik Uekaus suando mės redaktorius, kaip dabar A. Dutkus ir daugiau moko. Deja, šiandien publika jau per daug gerbi pažista „draugus“ Ueku su Dutkum, kad tokiais neandriais falsifikatais beotitų gamina kam akis apduoti. Gaudamas, kad Stankaitis neapvogęs, Kosas Uekus neįėjtom pasistare varėjų našę Rutkauskienę neskrūdęs 1.000 milionsu, bet taip padaręs noredėdas jos turty padidinti. Žinoma, žmogus niekados arkljo neva gta, tik kartais ark ys pavergia įjona. Bet syki kriminalinų turę prisipildys ir tokie kriminalistai, kaip Antanas Dutkus su Kostu Uekum pat-ks į teisingumo rankas.

PRANEŠIMAS

Pranešame Sporto S-gos „Lithuania“ Bona Retio skrybius narių žiniui, kad š. m. Hepos mėn. 10 d. (antradienį) sportininkų patalpoje 8 val. vakaro šaukiamas narių visuotinas susirinkimas.

Valdyba.

Kaip minėsime Dariaus ir Girėno išveivų dieną.

Kaip jau buvo anksčiau minėta, Dariaus ir Girėno išveivų diena Šio Palybės mėnuo per dvi dienas — liepos 17 ir 22.

Praeitais metais, lygiai liepos 17 d. tragiškai žuvo tie mūsų tautos didvyriai, perskridę Atlanto vandenyną. Jų tragiškos mirties metinės sukaktuos bus minimos visose Šio Paulo lietuvių mokyklose liepos 17 d. Tą dieną, vakare, visose mokyklose bus lietuvių susirinkimai su atminamomis paskaitomis, prakalbonis, deklamacijomis ir t. t. Liepos 17 d. susirinkimai ir minėjimas prasidės visose rajonuose tarp 7 — 8 val. vakaro. Taigi, neišnešime galės dalyvauti visi Šio Paulo lietuviai (išskyrus tuos, kurie tuo laiku dirbs, arba dėl kitų priežasčių dalyvauti negalės). Reikia tikėtis, kad pamėnėjimas bus gražus ir įspūdingas, nes vietos organizacijos rimtai ruošiasi aktingai dalyvauti. Visi lietuvių mokyklų mokytojai ir keletas šiaip žymenių jų mūsų kolonijos veikėjų, tai dieną jau ruošia paskaitas ir referatus.

Iškilmingas Dariaus ir Girėno išveivų dienos minėjimas bus sekmadienį liepos 22 d. Šv. Antano de Pary bažnyčioje bus iškilmingos pamaldos lietuviams. Tuojau po pamaldų, parapijos šaukė įvyks bendras lietuvių susirinkimas su paskaitomis, prakalbonis, deklamacijomis, choru ir orkestru. Per Dariaus ir Girėno dienos minėjimą, pirmą kartą pastrodys jungtinė „Vilties“ S-gos choras (Bon Retiro ir Vila Belos skyrių). Choras pagiedos gedulingą maršą ir dar keletą tautiškų lietuvių dainų. Taip pat dalyvaus ir „Vilties“ dūdų orkestras. Be to, dalyvaus ir visos kitos Šio Paulo lietuvių organizacijos, kaip: Sporto S-ga „Lithuan“ su savo skyriais, Lietuvių Moterų D-ja, mokyklų tėvų komitetai, skautų būrelis ir t. t.

Paminėjime šventa pareiga dalyvauti netik kiekvienai organizacijai, netik kiekvienam lietuvių organizacijos nariui, bet kiekvienam lietuviui, kas tik lietuviu yra ir juo būti nori. Visose susirinkimuose, paskaituose, pamaldose privalo dalyvoti visi Šio Paulo lietuvių kolonija kuoskaitingiausiai. Kiekvieno lietuviu šventa pareiga pagerbti Žyvisius mūsų tautos karžygius — Dariaus ir Girėno, kurie lietuvių tautos garbei savo gyvybę paaukojo. Mes, kaip lietuviai ir lietuvių tautos sūnūs, neprivalome užmiršti savo tautos didvyrių ir tą dieną juos tinkamai pagerbti.

Be žyvisių karžygių Dariaus ir Girėno tragiškos mirties paminėjimo ir pagerbimo, Dariaus ir Girėno išveivų diena turi dar ir kita tikslą — suartinėti ir sustiprinti mūsų tautą, kurios didelis dalis yra išsibaktyta po visą pasaulį. Tos dienos reikšmė mūsų šeimoms nepaprastai didelė, todėl mokėtume ją gražiai ir tinkamai paminėti.

je viršininkas, jei ne geruoju, tai įskaitomas ga ir priversti žemesni už save vaidintukai dirbti. O visuomeniniame darbe visi yra lygiateisiai.

Mato to. Visuomenininko darbas yra itin išskirtinas iš kitų. Sakysime, vadovininkui svarbu sąžiningai ir tinkamai atlikti pareigas. Ar jo parasytas pranešimas, na, pav., apie vekselio protą patiks to pranešimo gavėjui, — jam nei šalta, nei šalta. Okuninkas ga ir arti dirvų taip, kaip jam patinka. Mokslininkas rašo taip, kaip yra įsitikinęs, poetas ku,ia, kaip juočia. Visuomenininko darbas skiriasi nuo visuomenininko. Nes jo darbo medžiaga yra gyvas žmogus. Dirudamas organizacijai darbą visuomenininkas sukuria ir su gerais žmoniėmis ir su bogais, su stipnavaliais ir pasivirželiais, su tautos sielos asmenybėmis ir su mešai. Ir visoms jis turi būti lygiai teisus ir teisingas. Visus turi lygiai mylėti. Ir blogos valios, ir išdžięli, ir intrigantai, ir, paraliau, visokį kitokį jia turi stengtis įtraukti į darbą, udecati idejos melie, išduinti ir kartu žureti, kad visų norai ir pastangos, visų veiksmai būtų nukreipti vienam vieninteliui tikslui — tarnauti pasirinktoji idėjai. Tai sunki, atsakinga ir nedėkinga pareiga. Ją sekmingai eis tas, kas turi reikiamą taktą. Ingi, taktas yra viena iš svarbiausių vadovavimo meno sąvymų. Didieji vadai tą sąvymą turi įsimti.

Tačiau taktiškumas yra glaudžiai susijęs su visu žmogaus charakteriu, su kitais jo sąvymais. Todėl kaip geras charakteris yra daugiausiai atkleidimasi padarinys, taip taktiškumas yra toks sąvymas, kurį galima išlygyti gyvenime nes sutinkame eile visuomenininkų, kurie užėmę atsakingas vado pareigas pr. džioje padaro eiles klaidų, bet toliau tų klaidų neekartoja arba jas netai bedaro. Yra ir tokių, kuriuos kur nepastatysl vstiek tęsni: klaidas, netaktus daro ir darytu, bet, žinoma, juos greitai iš vadovaujantio pareigų pasistenciana pašalinti.

Is kur toks skirtumas? Priežas tys labai paprastos. Pirmaieji, kurie vadovaujant darbe daro pažanga, dirbdami kiekvieną žygi apgalvoja, kontro luoja, o antreieji kurie lauku žinę lau ku ir pasinėka, viešai neboja saęs, nemoka naudotis gyvenimo patyrimu, nemoka mokyti iš gyvenimo. Tad no rint išvengti klaidų, nrint išvengti netaktų, visuomet reikia savo elgesius, savo veiksmus pavesti proto kontrolei. Vadui, neturinečiam autokritikos, vadinams, nekontroliuojančiam saęs, vsuo met yra didelė pavojus padaryti kai da, netakta, išsiokitnt. Tad butina va dovaujantiems atliks kokį nors darbą pernagrineti, pakritikuoti save ir, radus klaidų, ateityje vengti.

Kada dažniausia pridaroma netaktų? Didžiausias pavojus paušioms

klaidoms yra momentai, kada būna įtemptas jaunsų gyvenimas.

Iuktrre pavyzdį. Sakysim, švenčiama napriklausomybės atgavimo su kaktuvių šventė. Nueinama į kapines žavusių pagerbti. Ir štai kabėtojas susijaudinęs visus kvies už mirusius snūkti valio. Nors tas kabėtojas noras klausiusių bus išpildytas, bet kiek vienas nustebis: kaipinėse valio šaukti? Ir dar žuvosiems?

Ir dar. Dažnai atsitinka, kad, pav., skyriaus pirmininkas būna susipykęs su vienu ar kitu nariu. Na, ir vienas iš tokių susirinkimo pirmininkų paraginys aktyviai dalyvauti, jo emegstamas narys paklaustas, koks ušųjų organizacijos otaisis. O pirmininkas, užuot satai pasikėinęs, atker ta:

— Jei yra tokių neišmanėjų, kad nežino savo organizacijos otaisis, tegu pasiskaito nario knygelę: ten juolu ant bato paršyta.

Panašių netaktų atsitinka dar ir dēto, kad vadovaujantysis nori savo išmintį padeuonstruoti. Bet reikia žinoti, kad tikras vadas niekada nesistengia tokiu būdu savo išminties rodyti. Dar daugiau. Tas nra vadas, tas nra tikras visuomenininkas, kurs organizacijai darbą dirba tik dėl garbės. O visuomenininkame gyvenime nes randame eile ravyzdžių, kur žmones, trokšdami garbės, ne tik kad netaktų pridarai, bet paaukvoja visa, kad tik jis išsiklyti pirmas eiles.

Taktiškumas be viso to pareina ir nuo asmens psichoogines nuovokos. nuo asmens deramo pajutimo kur trūksta kas, kur ne nuo orientacijos.

Vieną atveju tiksliau vienąpasi elgti, kitu — kitaip. Vieną narį gal palenkti į gerąją pusę barinu, kita — draugisku vieti su ir t. t. ir t. t.

Visa tai yra labai svarbu. Nes vienas mazutis netaktas gali sugriauti viska, kas yra padaryta. Tad ypač visuomeniniame gyvenime vadovaujantie ji šiuo reikalu tur susidomėti ir susirūpinti, o valiai bus dideli!

Kronika.

IS MOKOS PADANGES.

DĖL SKLEIDŽIAMO GANDI APIE MOKYKLOS SKLYPO UZPIRKIMA.

Pastaroju laiku keletas išsiginėlių vėl pradėjo skleisti nieko nepamatuotus gandus apie Mokos lietuvių mokyklos sklypo uzipirkima, apie surinktas aukas ir prisistius U. L. R. D ios pinigns. Be abeio, kad tokių gandu skleidimas visuomenėje sukeltia abejoniu. Cia noriu nors trumpai paaiskinti, kaip išsikryų yra.

Nedory žmonių skleidžiamie gandai, buk mokyklai sklypas visai nebus perkamas, nes, girdi, atsiustus pinigus pasisavinusiu Lietuvių Sga Brazilijoje, o surinktas aukas Tėvų Komitetas. Tai

yra didžiausia melagystė. Kad sklypas dar neužpirktas, tas tiesa, bet tai ne dėl Tėvų Komiteto ar kieno nors kito kaltės, o tik dėl to, kad numatyto pirkti sklypo savininkas Teofaldo Souza Queiroz mirdamas nepalikio jokio testa mento, todėl teisę į šią nuosavybę jo vienatiniam sūnui Danilo S. Queiroz turi būti patvirtinta tesnos keliu. Kadangi dabartinis savininkas Danilo S. Queiroz dar iki šiol nuosavykes tikrų dokumentų nera gavęs, tai ir su sklypo uzipirkimu tenka laukti.

Numatytas pirkti sklypas yra gražioje vietoje ir su savininku susitarta dėl gana priimanamos kainos, tai ir yra laukiama, kol galutinai tesmas patvirtins nuosavybės dokumentus. Uz tapacią kainą ir pangiōe, o vietoje kito sklypo surasti niekur nepavyko.

Visi sklypo uzipirkimui skirti pinigai yra padėti vokiečių banke „Banco Germanico“ Dr V. Kudirkos liet. prad. mokyklos vardu, ką gali kiekvienas norintis patikrinti.

Nors aukų rinkimas yra sustojęs, tačiau aukų lapai yra išsiuntinti visose rajonuose ir norintieji visuomet gali praaukti. Tėvų Komitetas yra labai dėkingas visiems aukavantiems ir tiems, kurie dar prie šio didelio darbo, šokių ar tokiu būdu prisidės.

Komitetas deda visas pastangas, kad kaip galima gračiau įsigyti nuosa va pastoge. Visi skleidžiamie gandai neturi jokio pagrindu ir gandus visai neraktia kreipti dėmesio.

Tėvų Komiteto vardu
A. Serbenta.

13 „VILTIES“ S GOS VEKIMO. CENTRE.

Praeitą sekmadienį įvyko Centro Valdybos posėdis, kuriame buvo svarstoma keletas svarbių klausimų. Nutar ta aktyviai dalyvauti Dariaus ir Girėno išveivų dienos minėjime su visais skyriais, jungtinai choru ir dūdų orkestru. S-gos skyriai dėl bendro paminėjimo Dariaus ir Girėno metinių mirties sukaktuvių turi susitarti su mokyklų vadovybe ir kitomis organizacijomis.

Toliau nutarta pradėti ruošintis trijų metų savo veikimo sukaktuvių paminieti, kurios įvyks 1935 m. sausio 7 d. Sukaktuves minėti numatyta labai iškilmingai. Iki to laiko nutarta įsigyti S-gos vėliavą, kurios projektas netrukus bus pradėtas ruošti. Rūpintis menesy numatyta pastatyti didelį vaka rų su vaidinimu, kuriame netrūks bus pradėti ruošti. Be to dar nutarta su rengti vieną šokių vakarą Centro Valdybos naudai Lietuvių Namuose, ruz Banderaintas, 92.

MOKOS SKYRIUS.

Liepos 2 d. mokyklos patalpoje, ruz Dias Lema, šis įvyko „Vilties“ S-gos susirinkimas, kuriame pirmuinka vo p. Čekanauskas. Eilej kitų klausimų buvo svarstomas tolimesnis saies užiaikymo klausimas. Kadangi uz naudojimąsi mokyklos sale tenka mokėti nuomos dalis, kuri yra gana didelė, tai buvo pasiūlyta skyriui nuo sa les atsiskaityti, nes jos užiaikymas duoda didelį nuostę. Pasiūlymas padare nemamų įspudį: nraius, nes atsisa kis nuo saies, nebūtų jaudinui kur susirinkti. Paškejus, kad skyrius finansini padėtis yra gana sunki nariai tuoju surinko apie 70000 būtinems reikavims. Toks narių įsiryžimas rodo gerą valią ir norą toliau dirbti.

Mokyklos Tėvų Komitetas yra taip pasiryžęs parenti skyrių, leidžiant naudotis mokyklos knygyne ir susirinkimams bei vakariniams kursams patalp. Jaunimas yra pasiryžęs nuo mokyklos nesiskirti, o bendromis įėjomis išbristi iš sunkios padėties. Numatoma ieškoti tinkamesnė ir prietamesnė patalpa, mokyklai, kol bus pastatyti nuosavi mokyklos namai.

Praeivis.

Taktas organizaciniam darbe.

Šį kartą kalbėsime apie tuos, kurie stovi didesnio arba mažesnio organizacinio vieneto priekyje, kurie vadovauja visuomeniniam darbu. Nes visuomeniniame darbe vadovo taktas yra vienas iš tų būtinų sąvymų, kuris nulemia bet kokio darbo pasisekimas. Ir dėl ko? Saky ime, yra blogas įsitikęs viršininkas, kurs nemoka palaikyti gerų santykių su savo valdiniais, ilo as ir tas, kurs susikivirovėjusių valdinių nemoka sudrausti, utaikyti. Bet dar blogiau su tuo skyriaus, rajono, būrio... pirmininku, kurs nesugeba įvauti kitų pasitikėjimą ar simpatijas. Nes įstaigo

JAUNIEJI! JUMS LINKSMOS PRAMOGOS!

Dr. Jono Basanavičiaus v. lietuvių pr. m-os. Tėvų komitetas š. m. liepos mėn. visus sekmdienius — 8 — 15 — 22 ir 29 d. rengia erdviuose ir labai gražioje savo salėje linksmus

Šokių Vakarus.

Jaunieji, norintieji linksmai ir gražiai praleisti laiką, prašome atsilankyti.

GRIEZIA VIETOS LIETUVIŲ! STYGU ORKESTRAS.

Vakarų Pradžia 7 val. vakaro.

Tėvų Komitetas.

Jaunimo skyrius Skautai.

Nemaža yra žmonių, kurie nesupranta vaiko sielos. Daugeliui atrodo, kad vaiko sielos gyvenimas yra panašus į suaugusio, tik nėra tiek išsivystęs. Tuo tarpu, jei mes atydzina sekisi me vaikų gyvenimą, tai pamatysim, kad jis visiškai kitoks, negu suaugusio. Vaikai domisi visai kitais dalykais, negu suaugę. Kas vaikui yra labai įdomu, suaugusiam gali būti visai nuobodžiu. Kas vaikui — ištisas turtas, suaugusiam — tikri niekai.

Vaikų vaizduotė nepaprastai galinga, didelė. Jie stebėja ant paprastos lazdos joti, įsivaizduodami, kad joja ant arklio, akmenukai jiems — avys, kan korėžiai — galvijai. Iš visokių smulkmenų jie susidaro ištisas sodybas su trobomis, kiemu, gyvuliais, sodu, daržu ir laukais, kiek a arų jie pralėia, jei randa savo dvarą sugrįžę. Vaikų sielos gyvenimas daugiausia parentas jausmais ir vaizduote, o suaugusio — protu. Delto jokiu būdu negalime į vaikų žiūrėti, kaip į mažą «vyrą ar «mo terį». Taip pat negalime reikalauti iš jų panašaus galvoimo, kaip kad galvoja suaugę.

Pastebėta, kad maži vaikai mėgsta gyvulėlius žaisti. Dažnai jie pasivadi na šuniukais, kačiukais, avinukais, vilkais, arkliais ir k. Jie mėgina tuos gyvulius pamėgdžioti — vaikščioja keturėmis, loja, minkauja, bliauja, badosi kaktonis, kinko vieni kitus ir t. t. Baden Povelis nesuklydo jaunesniųjų skautų organizaciją pavadindamas vilkiukais ir pankštytėmis. Taip pat ir pro gramą jiems parinko paprastą, parentą žaidimais, bet kartu turinę patarindė idėją — stengtis būti geru ir daryti gerus darbus.

Vaikai nuo 12 metų turi visai kitokius palinkimus ir norus. Jie pradė da jausti savyje bundančią jėgą. Ky-

la pas juos noras pasižymėti ir ką nors nepaprasto nuveikti. Bėromukai () naužiaus labai mėgsta žaisti karovėms, policininkams, plėšikams ir k. Mergaitės daugiausia ima domėtis muzika, poezija, durbelinis ir k.

Vieni ir kiti mėgsta linksmus, triukšmingus žaidimus, kurie reikalauja iš jų daug energijos. Delto Baden Povelis davė jiems programą, reikalaujančią nemaža avasios ir kūno jėgų įtempimo. Skautai taip pat praktikuoja sportą ir gimnastiką. Įdomi programa, drausmė, graži uniforma, įvairios iškil mės, šventės, ženklai laipsniai nepa-

São Paulo lietuviai skautu būrelis
Vidury sėdi skautų vadas Mokytojas E. Pažėra ir «Lietuvio» Redaktorius St. Vancevičius.

prastai vilioja vaikus būti skautais.

Vaikai, kaip ir visi žmonės, nemėsta prievartos. Jie mėgsta patys savarankiškai tai, kas jiems patinka, d rbt. Dažnai jie net priešingai pasi elcia, negu jiems yra liepiama. Skautų organizacijoj nėra prievartos. Į org anizaciją kiekvienas įstoja savo noru. Skautai patys renkasi skatinimą, da ro sveikas, programą einą. Jie patys, savo noru, be jokios prievartos, dėda didžiausias pastangas auklėdami save nauais skautybės principais. Jė ne iš baimės, bet iš nusistatymo pidiyti skautų įstatus ir būti gerus skautais, valdo savo pyktį, stengiasi gerus dar bus daryti, arčiau padėti, savo parei gas gerai atlikti, būti linksmais ir t. t. Skautai iš mažens pratinasi prie dar bo, susivaidymo ir vargo. Skautų pro grama reikalauja, kad skautės mērači tės būtinai mokėtų kambary tvarkyti, rūbus lojinti, valgi, virti ir k. Iš skau tų berniukų taip pat reikalaujama, kad

jie mokėtų visokiose sąlygose verstis. Berniukai turi mokėti netik žaisti, bėgioti, šokinėti, plaukti, bet ir maikas kapoti, valgi išsivirti, drabazį susilo pinti, sągą įsisiūti ir k.

Daugelis tėvų varu verčia vaiką mandagiai kaibėti, gražiai elgtis. Vaikas, bijodamasis tėvu, elgsis gerai, bet jis tuo pat metu visą ką kita galvos. Jis nepakęs gražaus elgesio, mandagu mo vien užtai, kad juos jam su prie varta peršė. Tėvams nematant toks vaikas susiras tinkamą „kompaniją“ ir su pasigėrėjimu visą mandagumo ir su gražaus elgesio taisykles lauzys. Toki tėvai, kurie su šurkštumu, prievartai nori savo vaikus gerai padaryti, auklėja juos silpnavaliais baltiais, slakpkais, kurie, su laiku, pasi-stengs nusikratyti tėvų priespaudos ir pasielgti taip, kaip jiems geriau patinka. Tėvai turi dėti pastangas, kad vaikams iš mažens patiktų geri, kilnūs dalykai. Skautų organizacija duoda ištisą ei g vertinam idėjų — Dievą, Tėvyne, arti mo meile, gerus darbus, pareigą ir k. Kuriam jaunuoliui patiks skautybė, tas savo gyvenime ims šių idėjų siekti. Jis be jokios prievartos savo laisvu no ru eis skautybės nurodytu keliu.

Skautų įkūrėjas gen. Robertas Ba den Povelis gerai suprato vaikus reikė mę žmogaus gyvenime. Tvirta valia yra visų darbų pasisekimo pagrindas. Delto skautybė kreipia ypatingo dėme sio į valios auklėjimą. Valią skautai auklėja patys savarankiškai dirbdami, nuolatniais valią ugdančiais pratimais. Posakis „Skautas nepasiduoda pat sau“ — valios auklėjimo šūkis. Skautas stengiasi daryti tai, kas paprastau žmogui gali būti sunku. Jis stengiasi nuagelti save. Vietoj pykčio jis paro do malonumą, linksmą šypsena, radnė gia skausmą, susivaldo kaiboje, džiaugs me, varze ir visame gyvenime.

Iš šio straipsnio matome, kad skau tybė, prisitaikydama prie vaikų būdo, stengiasi išaukleti juos gerais, matomais, savarankiškais, sveikais ir stiprios valios žmonėmis.

Ed. Pažėra.

I. Pirmoji kelionė aplink pa-sauli.

(tęsa)

Valgo kartais ir žmogėna, tačiau mėnai tęsijauna belaisvų ar svetimos kilmės žmonių“.

Gamakai dabar žino ai ir Lietu-voį: įsikabinę juos kur tarp medžių, pušynuose, vasarą mėgsta guinėti juose miestelėnai. Bet kad europiečiai ga vo juos, net ir patį vardą, iš Brazilijos laukinių — gal tik retas težino.

Kai Magelano laivynas priplaukė vienos didelės Pietų Amerikos upės, Laplatos, žiotis, vietos laukiniai tuojau išsislapstė. Mat, prieš keletus metus čia buvo laukinių užmuštas vienas eu ropietis keliautojas. Tad jie bijojo da bar baltųjų keršto. Kiek pastovėjęs, Magelanas nuplaukė toliau į pietus. Jis priplaukė gražią įlanką, kurią pavadino Sv. Julijono įlanka. Čia Magelanas nu tarė žiemoti.

Vietos gyventojai buvo augaloti, p'aciaburniai, rausvos odos, o plaukus baltindavosi kailėmis. Jie avėjo pla čiomis kailių pušimis. Todėl ispaniai praminė juos patagonais, t. y. didžiako jais.

Matydama, kad žiemoti teks čia gana ilgai ir kad patagonų krašte la bai maža tėra maisto, Magelanas įsakė davinėti laivo žmonėms po tam tikrą maistą kiekį. Jūrininkai tuo buvo ne pateukinti. Tuo nepasitenkinimu pasi-

naudojo keli karininkai, suimto, o Kartagėnos šalininkai. Jie nutarė sukelti aništa. Jie įkibėjo jūrininkams, kad plaukti dar toliau į pietus esanti hepro tybė: aišku, grdi, kad jokie sašiaurii iš Atlanto į Didįjį vandenyną nėsą. Tačiau Magelanas nē gūrdėti nenorėjo apie grįžimą. Nepasitenkinimas vis aš trėno: nepasitenkinusieji išlaivėnu Kartagėną ir pasiėmė sau du laivus. Netru kus prie maistininkų prisidėjo ir trečio jo laivo kapitonas.

Sukilėliai reikalavo grįžti atgal. Antraip jis grumo'o griebsiąsis ginklo.

Magelanas nutarė žiauriai numal sinti sukilimą. Jis nusimėtė vieną s uo istikimą kelionės draugą pas trečio jo sukiliusio laivo kapitoną Mendoza įsktydamas, kad tasai tuojau atvyktų pas Magelaną.

Tačiau Mendoza, su pašaipą iš-klaušęs Magelano įsakymą, atsiskak vykti.

Tada Magelano pasiuntinys, išsi-trankęs nedidelį kalaviją, pervėrė jam kakla. Antrasis isonanas, atvykęs su pasiuntiniu, taip pat smogė su kalavi-ju Mendoza, ir tasai išsitęsė ant denio apsiplies kraujais. Kilo kova.

Magelano kariui nuagėlėjo Mendo-zos laivo jūrininkus. Nuagėlėtasis Kar-tagėna su draugais norėjo slapta grįžti į Ispaniją. Bet, sustoję įlankos angoj, Magelano laivai užkirto jam kelią. Jie

bandė dar pasprukti pro tuos laivus tamsią naktį, bet buvo sugauti. Kartą gėna su kito laivo kapitonu tapo Mage-nalo belaisviais.

Magelanas buvo benoris žiauriai nubausti sukilėlių vadus. Jie buvo ati duoti karo teismui ir nubausti mirtimi. Tačiau nužudytas tebuvo tik vieno lai vo kapitonas. Kartagėną ir kitą jo draugą kunigą — Magelanas liepė iš-sodinti į krantą ir ten palikti. Juos po keių mėnesių rado kitas laivas.

Atėjęs pavasariui, Magelanas nu plaukė toliau į pietus. Laivo jūrinin-kams jis paskeblė p'auksiąs į pietus, išskodamas sašiaurii. Jis dar pasakė, kad tertišias į rytus tik kai visai įšiti kinsias, kad jokie sašiaurii ten nosa-ma.

Spalių mėn. 27 dieną Magelanas priplaukė įlanka, kuriėjo toli į sausu-ną. Jis nė nemanė, kad jo priplaukta iškomasis sašiauris. Tai kai ant ry-tojaus jis išsiuntė du laivus iširti ilan-kos, pasiūstieji laivai grizo nepasiekę įlankos galo. Tada tik Magelanas su-prato, kad iškomasis sašiauris jo jau surastas. Tada jis įsakė visam laivy-nui plaukti sašiauriu. Laivai plaukė palenęva tirdami kelią. Iš abiejų pu-sių krantai buvo dyki. Naktimis, pie-tinėji daly, kalnuose, žiberiau daugybė ugniakurų. Todėl Magelanas ir pra-minė tą kraštą U g n i n o z o m e.

3. Tolimesnė Magelano kelionė. Mirtis.

Praplaukę, paklaidžioję po Fori-nius sašiauris 22 dienas, jūreiviai iš-

plaukė į antrosios žemyno pusės van denyno plotus. Dėja, beklaidžiojant vienas laivas ėmė ir prazuvo. Magela-nas ieškojo jo dvi dienas, bet nerado. Ir kur gi beras, kad jo dumta tiesai į Ispaniją! Kai jūreiviai išvydo prieišais naują vandenyną, tai visai ėmė be galo džiugauti. Naujas kelias į tolimuosius rytus buvo surastas. Sašiauris buvo praminas Visų Šventųjų vardu. Mat, tą dieną į jį įplaukė Magelano laivai. Tačiau veliau visuomenės jis buvo pra-mint s paties jo radejo, M a g e l a n o, vardu. Taip jis tebesivadina ir šiandien.

Išplaukęs į vandenyną Magela-nas kurį laiką plaukė į žiemius, pačia pakrante. Jam rūpėjo pasiekti šiltesnė juosta ir vel teistis į vakarus. Ją pa-siekęs, pasukė į vakarus. Netrukus Amerikos krantas išnyko jūreiviams iš akių. Jie atsidūrė nežinomose vande-nyno platybėse. Magelanas naujajį vandenyną pavadino R n a u o j u. Mat, lygindamasis jį su Atlantu, Magela-nus patyrė čia daug mažiau nudrų. Ta sai vardas prigijo šiam vandenynui amžinai.

Vandenynui teko plaukti ištisi ke-turi mėnesiai. Kiek vargo teko keliauto-jams patirti! Vaigių beveik visai ne bebuvu. Gėlas vanduo sugedo. Jūrei-viams teko mesti suviusiais sausant-niais ir žvynėmis! Štai kaip aprašo, tą kelionę Magelano kelionės draugas Pi-gafeta:

— „Sausiniai, kuriais mes mitom, pavirto miltais, po kuriuos rausė si kirminai.
(b. d.)

PASAULYJ

Revoliucija Vokietijoje.

Neseniai užsienio spauda pranašavo apie hitlerizmo krizį Vokietijoje. Tie pranašavimai ištikrųjų buvo nobe pagrindo. Praeitose savaitėse pabaigoje Hitlerio valdymoje Vokietijoje kilo smarkus revoliucinis judėjimas. Revoliucija pirmiausia prasidėjo Miuncheno mieste, bet toliau išsiplėtė po visą kraštą ir dar iki šiol galutinai nenumašiuota.

Revoliucija sukėlė Hitlerio priešinkai, kurių daug atsirado hitlerininkų tarpe. Hitleris prieš revoliucionierius ėmėsi nepaprastai griežtų priemonių — visi žymesniaji revoliucijos vadai buvo be atodūryso sušaudyti. Iki šiam laikui sušaudyta labai daug žymių žmonių, ypač iš ankštųjų karininkų, kurių tarpe smogiančių dailių vadas Rohem, buvęs kancleris generolas Schleicher, Breslavo policijos vadas Heines ir daug kitų. Kiek iš viso iki šiam laikui sušaudyta, tuo tarpu tikrų žinių nėra.

Nors oficialės žinios iš Vokietijos skelbia, kad revoliucija numašiuota, tačiau užsienio spauda tvirtina, kad situacija Vokietijoje dar yra nepaprastai įtempta ir dar nežinia kuo viskas baigsis. Nežinint žiauriamis Hitlerio naujų priemonių prieš revoliucionierius, atstatyti šalyje tvarką ir ramybę nevyksta. Nors apie tikrąjį dalyko stovį sunku ką nors tikro pasakyti, bet iš viso ko matyti, kad revoliucija dar nepasibaigė ir nežinia kuo baigsis.

160 miesto atstovų išvyko Prancūzijos.

Iš Neujorko išvyko į Prancūziją 160 įvairių Amerikos miestų atstovų, kuriems vadovauja Neujorko miesto buraištras. Visi jie vyksta į susipažinti su Prancūzijos miestų tvarka ir papročiais.

At istatydino Japonijos vyriausybė.

Šiomis dienomis atstatydino Ja-

ponijos vyriausybė, kurios pirmininku buvo grasas Saito. Japonijos imperatorius atsistatydinimą priėmė. Naują vyriausybę sudarėti pavesta admiralui K. Okada. Ministrų kabineto krizis priežastis tikrai nežinoma.

Kova su nedarbų Prancūzijoje.

Prancūzijos parlamentas priėmė projektą pradėti vykdyti daug stambių viešųjų darbų, kad tuo būdu būtų bedarbiams darbas. Prancūzija ilgą laiką buvo šalis, kur nedarbas mažėja: siautė. Paskutiniuos laikais ir ten padėtis pasunkėjo.

Revoliucija Čylėje.

Šiomis dienomis Čylėje irgi k'o smarkus revoliucinis judėjimas, kuris greit išsiplėtė. Pradžioje sukilimas buvo greit numašytas, bet vėliau sukilėliai atsivogo ir padėtis pasidėrė visai rimta. Per u-irėninius užmušta apie 20 žmonių ir ketins-šiuos sušauti. Sukilėliai žytoja Mitcheono miesto linkni beveik niekenu n-sulaikė. Vyriausybė sukilėliams malšinti išsiuntė sustiprintas kariuomenės dalis. Čylėje padėtis labai rimta.

Baisus k rėšis Amerikoje.

Iš Jungtinių Valstybių pranešama, kad pirmens valstybėse, kaip Hit-

nois, Iowa, Kentucky, viešpatauja nepaprastai dideli karšė. Dideli karšėjai beveik visoje Amerikoje. Nuo sau lės spindulių jau mirė apie 20 žmonių. Kai kuriose vietose karšėliai siekia virš 40 laipsnių Celsijaus. Taip pat viešpatauja didelė sausra, nuo kurios labai nukentėjo pasėliai.

Atentatas prieš ekspresą Pekin — Mukden.

Iš Tokijo pranešama, kad nežinomi piktadariai padėjo dinamito bomba ant geležio linijos tarp Pekino ir Mukdeno (Kinijoje). Ejęs ekspresas, ties Chantung stotimi buvo susprogdintas. Per atentatą užmušta ketveri keleiviai ir 11 sužeista. Pikt-dariai dar nesusekti.

Kova su nazistų terorų Austrijoje.

Salz provincijos gubernatorius išleido atsšaukimą į visuomenę, kuriamė kviečia stoti į kovą su nazistų terorų Austrijoje. Atšaukime nurodoma, kiek muostolių priarė teroristai Salzburgo rajone.

Austrijos ministeris pirmininkas Dolifuss pasakė reikšmingą kalbą, kurioje pasmerkė Austrijos nazistų pragaištinius žyčius tautai ir ragino kovoti su visokios rūšies teroristais.

Priešfašistinės demonstracijos Anglijoje.

Neseniai Londone buvo suruoštos didelės anti-fašistinės demonstracijos, kuriose dalyvavo labai daug žmonių. Demonstrantai nutarė įsteigti tarptautinę organizaciją kovai su fašizmu. Taip pat reikalavo, kad valdžia uždraustų pardavinėti fašistinę literatūrą Anglijoje.

Makdonaldas vyks atostogauti Kanadon.

Iš Londono praneša, kad Anglijos ministeris pirmininkas Makdonaldas atostogauti važiuos į Kanadą. Anglijos vyriausybės galva išvyksta liepos 12 dieną.

Meksikos prezident rinkimai.

Meksikoje eina prezidento rinkimai. Iš pirmųjų rinkimo rezultatų paaukėjo, kad daugiausia balsų ravo generolas Cardena. Spėjama, kad jis bus irrinktas prezidentu.

AR JAU ATNAUJINAI PRENUMERATA?.. SKUBINK, KITU BUDU NUSTOSI DAUG NAUJIE NU IR JVAIRENVIU!

Pasinaudok progą pirkiniai savo nuosavo žemės sklypo. Pasikubink isigyti sklypa prie statomos lietuviu bežnycios, ten turėsi gražią atėli. Sklypai po 70 kv. metrų nuo 30000 i mėnesi be nuosirėnė, įgram išimokėlimui.
Informacijos žiokidėnėnis nuo 2 iki 5 val. vėk. Praęa Antonio Prado, 3 — soh, ir kiekvėra diėra bei valanda — Avenida Zelina Nr. 33 pas K. Korkiško.

A. MAJUS.

(tęsa) 87

Cor da, f. virvė; šniuras; strangas; styga; laikrodžio grandinėlis, spyruoklė; dar —, užtraukti laikrodį; fig. ką nors nutęsti.
Cordame, f. balvo virvės.
Cordão, m. virvelė; eilė karikių postų kontrabandai ar užkrečiamai ligai saugoti; aukso grandinėnai, kuriuos moterys nešioja ant kaklo.
Cordato, adj. išumtingas; protingas.
Cordeação, f. natavimas; paliai nutiestą virvę.
Cordear, v. matuoti paliai nutiestą virvę.
Cordeiro, m. avinas; jėras.
Cordel, m. virvė; lynas; strangas.
Cordial, adj. širdį guodžiamas, stiprinamas; fig. nuosirdiškas, atviras.
Cordialidade, f. nuosirdiškumas, palankumas.
Cordovaria, f. virvių dirbtuvė, parduotuvė.
Cordoeiro, m. virvininkas.
Cordovao, m. korduanas (spec. avalinė išdirbta ožkos oda).
Coriaceo, adj. kietas, sudiržęs (kaip oda).
Coriscada, f. žaibavimas (be griuamo).
Coriscar, v. žaibuoti; kibirkščiuoti.
Corisco, m. žaibas (be griuamo); kibirkštis; blykstelėjimas.
Corista, s. m. ir f. choristas, choro dainininkas.
Cornadura, f. ragai.

Cornalina, f. agato (pusiau brangak.) rūšis, pusiau perliuotomas ir įvairių spalvų.
Cornamusa, dūda, kobza.
Corneo, adj. raginis; raguotus.
Corneta, f. ragas; vamzdis; kornetas; adj. vienaragis.
Cornicho, m. geriamasis ragas, ragų pavidalo taurė; raityti prygačiai.
Crifero, cornigero, adj. raguotas.
Cornija, f. karnizas.
Corniola, f. agato rūšis, žiurėk cornalina.
Corniso, m. vyštinio rūšis.
Corno, m. ragas; skiauturė.
Cornudo, adj. raguotas.
Cornuto, adj. — cornudo.
Coro, m. choras; dainininkų būrys; chorai (aukštama bažnyčioje chori) em —, vienbalsiška, vienu balsu.
Coroba, f. vainikas; tonzūra; viršūnė; monarkas; paukščio kuodas; druginė (rutas apie mėnulį, saule); dėkoslova; kūjanų, švedų, norvegų pingininių vienetai.
Coração, f. vainikavimas.
Coroar, v. vainikuoti; uždėti vainiką.
Coroça, f. šiaudo lapas; teisingumu dengiamas neteisėtumas.
Corolla, f. žiedo vainikėlis.
Corollario, m. šėvadas; šėdava.
Coronel, m. puikininkas, pulo vadas; atviras vainikas, supas valstybės ženkla.
Coronha, f. šautuvo buožė.
Corpète, corpinho, f. kikkikas; liemenė; gorsetas.

Corpo, m. kūnas; lienas; materija; lavonas; korpusas (kariuomenės dalis, svarbiausias pastatas); tvirtumas galia; korporacija.
Corporaçao, f. bendruomenė; korporacija.
Corporal, adj. kūninis, kūniškas; s. m. korporantas.
Corporalidade, corporeidade, f. kūniškumas; kūningumas.
Corporatura, f. kūno forma, išvaizda.
Corporificar, v. įkūnyti.
Corpulencia, f. nutukimas; sustojėjimas.
Corpulento, adj. storas; nutukęs; kūningas.
Corpusculo, m. neskaldoma dalelytė; atomas.
Correia, f. correia.
Correada, f. smūgis, kirtis diržu.
Correagem, f. correama, m. diržų dirbtuvė; diržai šikšnos.
Correão, f. diržų pavidalo vandentintai nuolai.
Correaria, f. diržininkystė, diržininkystės verslas.
Correção, f. patinai, atitaisyimas; korektūra; korektiškumas; apėikimas bausmė.
Correccional, adj. taisomas, pataisomas.
Correctivo, adj. taisomas, pataisomas; s. m. švelninamoji priemonė; peikimas; bausmė.
Correcto, adj. tikras; teisingas; be priekailto.
Corrector, m. taisytojas, korekto-

rius; biržes makleris; tarpininkas; teisėjas.
Corredica, f. suleidimas, sujungimas; užlenkimas; ventro kulilai.
Corredico, adj. užvelkamas; užsklendžiamas; lygus.
Corredora, f. apatinis girmų akmuo; lenktynių keinas.
Corredor, m. bėgikas; lenktynininkas; koridorius, takas kamuose po stogų; adj. bėgęs.
Correduro, m. lenktynių, bėgimo aikštė; karuse.
Correiro, m. baldnis; diržininkas.
Corregente, m. bendravaldis; tas, kuris ką valdo bendrai su kitu.
Corrego, m. dubas; griovys.
Correia, f. diržas.
Correio, m. paštas; pasiuntinys, kurjeris; ponuo —, pašto karvelis.
Correição, f. bendras reikalas, santykis.
Correlatar, v. turėti bendrų reikalų, santykių.
Correlativo, adj. palyginamas.
Correligioso, correlacionario, m. tuo paties tikėjimo žmogus.
Correte, adj. einąs; bėgęs; tekąs; aiškus; žinomas; pažįstomas; įprasnas; eiklus; s. f. srovė; tekni; bėginas; upė, upeilis; skersvėjis; grandinė; paučiai; conta —, einamoji sąskaita; moeda —, emanuojų pinigai; andar (estar) da — de alg. e., ką nors tikrai žinoti; ir com-plaukti pavandentui; (b. d.)

„LIETUVIS“

gaunamas šiose vietose:

- 1) Luz stoties kioske,
- 2) José Paulino vaistinėje,
- 3) Prie pašto laiptų ir kampo,
- 4) Rusų vaistinėje Mokoje,
- 5) Dariono krautuvėję S. Annoje,
- 6) „Vilniaus“ knaautuvėje rua Pra tes 12.
- 7) Kirilausko krautuvėję, Vila Annastacio, pas atskirus platintuos visuose miesto rajonuose ir „Lietuvis“ redakcijoj visomis dienomis.

Nuo Redakcijos.

1) Prašome gerb. skaitytojam, kurie dar nėra atsilyginę už II-ji šių metų pusmetį, kad nuo liepos 15 d. lai kraščio siuntinėjimą sustabdysimė, todėl prašome pasiskubinti atsilyginti.

2) Rašant Redakcijai ar Adminis tracijai liišką, visuomet pažymėti atšikiai savo varda, pavardę ir adresą. Dėl adresų neaiškumo susidaro labai daug keblumų, todėl kieno adrsė būtu kokia nors klaida, prašome pranešti.

3) Kai kurie skaitytojai nusiskun džia, kad laikraštį gauna netvarkingai: pavėluotai, arba kartais ir visai negau na. Mes nekartą darome žygių São Paulo Centraliniam pašte, bet visados buvo atsakyta, kad laikraštis žina dėl klaidingo adrsė, arba dėl provincijos pašto įstaigų kaltės.

Gerb. skaitytojai, šiuo reikalu da rykite žygių patys, nes provincijos paš to įstaigų mes pasiekti negalime.

Mūs labai svarbu, kad visi ir visur laikraštį gautų tvarkingai.

Redakcija.

DANTISTAS

JOSE LEVKOVITS

Rua Silva Pinto, 46 sobr. São Paulo
Tel. 5-4954

Diplomuotas Europoje ir S. Pauly, su daugelio metų praktikos. — Blombuoja dantis už 108000 su parcelea, arba si dabrū. — Darbas garantuotas. Traukia dantis be skausmo už 58000. Atidaryta dieną ir naktį. —

PAIEŠKOJIMAS.

Kas žino Petro Sinkausko, kilusio iš Jasiūnų k. Utenos valsčiaus ir apskrities, gyvenamą vietą ar adresą, arba šiaip turi apie jį kokiu nors žiniū, prašom pranešti į „Lietuvis“ Redakciją, caixa postal 1764 São Paulo.

Į Braziliją jis atvyko 1930 m. Ankščiau gyveno interiore.

Vokiečių fotografijų įstaiga

„BERNARDO„
Įsteigta 1890 metais

Atlieka įvairius darbus foto grafijų srity. Specialybė padidinime, o taip pat su dažais.

Darbas greitas, sąžiningas ir pigus. Vyksta į namus fotografijų reikalais. Daro iš fotografijų naujas.

ARTHUR SCHMIDT

Rua São Caetano, 111 (senas n.103)
São Paulo.

Už apmokamus skelbi mus Redakcija neatsa ko.

Mūsų mokyklų

Gydytoju adresai:

Dr. Gennaro Malzoni - Rua da Mooca, 497 Nr.

Dr. Ugo Rosa - Rua Mathias Ayres, 53-C Nr.

Dr. Biaggio Gravina - Praça Republica, 15 Nr.

Dr. Silverio Carpinelli - Pra ca Ramos de Azevedo, 18 Nr. (5-as aukštas.)

PASTABA. Visi gydytojai nuo 8 val. iki 9 v. priima ligonis Hospital «Humberto 1o».

DEVĖK GRAŽIUS RŪBUS!

Rūbai gražus tik tada, kai gražiai pasinuti.

Siuvame suleg nauj usų nudu ir pigiau negu kitor. Didelis medžiagų pasirinkimas. Darbas garantuotas.

Rua Duque de Caxias 6-A

(prie Sorocabano stoties)

MEDICINOS FELČERIS.

Baigęs rusų medicinos klasinę mo kyklą su 25 ū m. praktika ligoninėse ir klyntokose Rusijoje, Vokietijoje, Lietuvoje ir Leukijoje, prityręs gydyme vidurinių, odos, lyties (venerinių), nervų, širdies, džiovos, mažakraujystės ir kitų ligų. Priima nuo 9-10 val. nuo 2-3 1/2 val. ir nuo 6 iki 8 1/2 val. vak. rua Anhaia, 100 Kitonis valandomis ir šventadieniais rua Aymores, 11. (Bon Retiro) S. Paulo

IZIDORO GARLO

Rua Anhaia 100 (B. Retiro).

Lietuvių Namų Valgykla

(netoli Luz stoties)

Rua Bandeirantes, 92

Skanus lietuviški pietus po

1.000 — 1.500 — 2.000

Lietuviai atvišk į São Paulo

Kviečiami atsilankyti.

DR. S. MEITIN.

Ultravioletiniai spinduliai.

(Diplomuotas Geidelbergo ir Rio universiteto.)

Priima: vidurinių, veneros ir ner vų ligonis nuo 2 iki 6 val. vak. susikalbama lietuviškai.

RUA BARÃO ITAPETINGA
37-a salas 8 — 9. Tel. 4 0715.

Moterų Gydytojas DR. LORCH

Moterų ligos, operacijos, gimdymo pagalba, spindulių terapija.

Buvęs 51/2 metų asistentu moterų klynikoje Berlyno ir Frankfurt Rentgeno institutas p/M. universitetoje ir vadovaujanciu gydytoju 2o operacinio Diatermia Ultravioletniaus moterų klinikos ir gimdymo namu «Cecilienhaus» Berlyne! Ietiniai spinduliai.

PRĖMIMAS: Rua Barão de Itapitinga 18, kamb. 914 920 ryte 9 — 11,30 (išskyrus trečiadienį) vakare 3 — 5,30 kas diena. Telefonas 4-7337, šaukiamas nakčia 7-3789.

Dr. B. K. Chipiakoff

(Maskvos universiteto 1914 m. laidos.)

Rua Ypiranga 15. ap. 4. (kertė rua Santa Ephigenia) Tel. 4-0316

Ligonius priima: nuo 4 iki 9 val. vak., šeštadieniais nuo 3 iki 8 v. v. Sekmadieniais nuo 10 iki 1 val. Venerinių, vidurinių ir psichinių ligų Laboratorija: tyrimas šlapimo, kraujo, mikrobu ir t. t.

Dr. Adolpho Taubkin

ADVOKATAS

(Diplomuotas S. Paulo fakulteto)

Civilinės ir prekybinės bylos, kontraktai, (ipotekos, žemės pirkimas ir pardavimas ir t. t., skolų išreikalavimai ir visi kiti juridiniai reikalai.

Raštinė: Rua Direita Nr. 2, 2-as aukštas, salė 5. Telef. 2-1639.
Atidaryta: nuo 9 iki 11 ir nuo 3 iki 5 val. vak.

Kalba lietuviškai.

Daktaras

A. JAZARA-SNEGE

(Maskvos gydytojas nuo 1914 m.) Vidaus ligos, chirurgija, venerijos ir moterų ligos.

Priėmimas nuo 9 — 12 v. ryt. ir 3 — 7 v. v.

Ladeira Porto Geral 12 sobr.

(kampas Boa Vista ir 25 de Março)

2 andar, salas 4 e 5 Tel. 2-5068 Gyv. butas ten pat 5 aukšte.

SIUVYKLA „ESTAN“

Lietuviai — vyrai, ponios, panelės! no rėdami palaikyti savo elegantiškuma ir sutaupyti sunkiai uždirbtus pinigus, kreipkitės į St. Šikto siuvyklą. Tai vienintelė, kuri dirbą už prieinamas kainas ir atsako už darbą. Ten paty ra specialus mot rėškiems rūbams skyrius, ypač paltams ir kostiumams.

Rua da Conceição, 79-A.

Prie Luz stoties.

PRISIEKUSIS VERTĖJAS.

Vertėia iš visų kalbų įvairius dokumentus kaip va: kontraktus, visokius liūdijimus ir t. t.

Paruošia įvairius dokumentus įvairiuose atitiktimuose: Chamadoms ir pilietybės įgijimui.

MIGUEL OCOUGNE

Rua 15 de Novembro Nr. 32.

Tel. 2-6393

Brangus skaitytojau, pasiskubink atnaujinti prenumeratą š. m. antram pusmečiui.

Komunizmas São Paulo lietuvių tarpe.

Jauni: usi: ir berods mažiausia yra mūsų kolonija kitų ateivių tautų tarpe ne tik imant visą Braziliją, bet ir atskirai São Paulo miestą, kur palyginti yra susijęties didesnis būrys lietuvių. Iš mūsų tautiečių čia neturime nei aukštos kvalifikacijos inteligentų, kaip anai, gydytojų, advokatų, inžinierių, valstintų, nei keli žymų šių pramoninių bei prekybinių, neskaitant kelių smuklių dirbtuvėlių (siuvyklių, avalinės lopytuvių ir panašių) ir keliolikos pasuktinės rūšies parduotuvių. Rodos ta pika darbininkų masė, atvykusi iš ramaus žemdirbių krašto į pasaulinio mas to didmiesčio ir žymiausi Pietų Amerikos pramonės centrai, kaip São Paulo, negaėtų mekau prašyti ar nustebinti, tiek vietinius gyventojus, tiek kitų didesnių tautų kolonijas, jei bent savo darbštumu, kuklumu, savo tauriais pa pročiais ir dideliu nuostirdiskumu.

Deja, tikrenybė yra visai kitoniška, ir su pasigalėjimu tenka konstatuoti, kaip tai rodo statistika, čia baudžia nuų ir deportuotų už komunizmo lietuvių skaičius yra imponuojantis, prašokaš visas kitas ateivių tautas, šimterio pat didesnes. Kame priežastis, kas sudaro to liūdno reiškinio pagrindą? Kai kurie, mažiau mus pažįstą brazilai dažnai paklausia, ar Lietuva yra komunistinio režimo kraštas ir kodėl netuiviai tokie dideli to režimo „patriotai“. Kiti prkaišioja mums tamsumą, yra ir tokių, kurie nurodinėja iš to kylančių pavojų ir reikalauja tą žaidą operuoti. Kaip ten bebūtų, vis tik tai kompromituoja mūsų vardą.

Kas geriau pažįsta mūsų kolonijos gyvenimą, tam priežasčių nereikia toli ieškoti — jos gana aiškios ir umonos.

Nė viena ateivių tautų, net ir patys brazilai neturi tokių aktyviškų komunizmo mokyklų, simptų, pasuklo slaptų ir viešų, kaip mes; niekas čia neturi tokios metodiškos komunizmo plėtimo įstaigos, kaip mes. Drauge reikia pasakyti, kad neturėdami intelekcinę išikų pajėgų, neturime jokių atsparumo jėgų. Tamsi darbo masė, nemokėdama kritiškai protant, lengvai pasidoda, kad ir utopiškai komunizmo doktrinai. Neulnėsu čia „kultūromis“ ir „zi buriais“ maskuoti ar pusiau atvirų komunizmo mokyklų, bet paimsi visai atvirą ir viešai veikiančią „Lietuvių Aids Brazilijoje“, kurios savininkas yra Kostas Uckui ir dvasios vadas, spiritus rector Antanas Dutkui. Šis savintinukas, atradęs tvoj po komunistinio „Garsu“ likvidavimo, visais atžvalgišais pakaitė šį ir jo pradėtą griauimamąjį darbą metodiška tebeties ligšiol. Tame „nepartiniam darbininkų“ (taip nas kuojasi visi komunistų leidiniai) laikraš tuke tolydžio griauimamas bet koks autoritetas, pradėdant Dievo ir baigiant bet kokios žemės valdžios, ir Dutkaus argumentai yra pakankamai „itikinami“ nemokančiam kritiškai ir reikalauji žiūrėti mūsų ateivų darbininko protui.

Sunaikinus autoritetą, A. Dutkui jau daug lengviau sekasi iš praeičioki

lietuvių sielos išrauti visus moralės dėsnius, o jų vieton įskiepyti marksistinio socializmo pirmaįjį ir svarbiausį dėsnį — „plėšk suplėštą“. Štai ta priežastis kuris tiek mūsų brolių nustatė ir tebestuata į pragaištį.

Kokias Uckui su Dutkui mas darbas vyksta be ypatingų klūčių, kaip tai ėjo kai kurį laiką „Garsui“, bet ateis diena, kada Brazilijos teisingumo organai uždės šiemis kriminalistams savo ranką ir pasakys „ga“. Garsininkų likimas Uckui su Dutkui yra neišvengiamas, tik šiemis gali būti dar kiek skaudesnis.

Šia proga noriu pastebėti, kad ligšiol veikusiais Lietuvoį įstatymais užsieny nusikaltę nebuvo Lietuvoį baudžiami, jei kita vasytė ar juridinis asmuo nekelė jiems bylos; taip ir išstremti Lietuvoį garsininkai ten nebuvo baus ti. Bet dabar Lietuvoį rengiamas pilietybės įstatymas, sulg kurio ir užsieny nusikaltę žalcinai Lietuvoį ir lietuviams dabai bus Lietuvoį sunkiai baudžiami. Tai reikia manyti, kad Kostui Uckui su Antanu Dutkui netrukus teks nuplauti tas, ką jiedu visa laiką sejo O kadangi piktą sejo, tai piką ir plaus.

SKELBKITES TIK „LIETUVI“

Pranešimai.

Šino praneša, kad š. m. liepos 7 d. 4 val. p. p. Lietuvių Namuose įvyks ta Lietuvių S-gos Brazilijoje valdybos posėdis.

Pirmininkas.

MOTERIS Į SUSIRINKIMĄ.

Š. m. liepos mėn. 8 d. sekmadienį 3 val. p. pietų, Dr. J. Basanavičiaus vardu liet. pr. mokykloje, r. Camacian, 117 įvyks Lietuvių Moter. D-jos Brazilijoje V. Anastacio skyrtaus narių vi suotinis susirinkimas. Bus svarstomi svarbūs organizacijos klausimai. Taip pat bus įdomi paskaita. Visos narės ir prijaunčiančias prašome atsilankyti.

Skyr. Valdyba.

Šino pranešama „Vilties“ Spos Mokes skyrtaus narin Zinai, kad sekmadienį, liepos 8 d. 14 val. savo patalpoje Rua Dias Leme, 53 yra šaukiamas visuot. narių susirinkti as, kuriame bus svarstoma labai svarbūs skyr. liečiantieji klausimai. Narių dalyvavimas būtinas.

Skyr. Valdyba.

Liepos mėnesiu 15 d. Vilos Belos lietuvių mokyklų šaukiamas Lietuvių Moterų Draugijos susirinkimas. Bus svarstoma svarbūs Draugijos reikalai. Narių dalyvavimas būtinas.

Pirmininkė.

Mūsų tautos didvyrių, Atlanto galotojų lakūnų Dariaus ir Girėno tragiško žuvimo metinimas sukaktuvėms minėti liepos mėn. 17 d. 7 val. vakaro D. L. Kun. Vytauto prad. mokyklų Vila Beloį bus statinkama paskaita, deklamacijos ir k. Prašome kuo skaitingiausiai dalyvauti.

Mokyklos vedėja.

FOTO BORIS

Atlieka įvairiausius darbus fotografijų srity. Specialybė pasams, dokumentams ir kadernotoms. Darbas greitas, sąžiningas ir pigus. Įstikinkite.

Lietuviams daroma nuolaida.

BORISAS KUŠLYS

Rua Libero Badarō Nr. 24.

JAUNIME! Neužmiršk, kad

šiu metų liepos 8 ir 15 d. Lietuvių Namų salėje, rua Bandei rantes 92 „Vilties“ S-ga ruošia linksmus ir gražius

VAKARUS

Liepos 15 d. bus suvaldinta labai graži A. Čechovo komedija „Pršilybos“. Pradžia 7 val. vak., pabaiga 12 val. nak.

GRIEŽ „VILTIES“ DŪDŲ ORKESTRAS.

Nepraleiskite progos savo ateičiai užtikrinti

Perkant žemę ar sklypą Itaqueroje — jūsų ateitis užtikrinta. Žemė pirmos rūšies ir tinkama smulkiam ūkiui, kaip: daržininkystei, sodininkystei, paukštininkystei ir t. t.

Žemė tik po 200 reisu už kv. metrą! Visai arti S. Paulo miesto Traukiniu važiuoti iš stoties Norte (Central do Brasil) tik 300 reisu ten ir atgal. Mėnesiniu biuletu dar pigiau. Produktų pardavimas visomet užtikrintas. Sklypai ir žemė parduodama ilgam išsimokėjimui be nuosimčių. Taip pat statome ir namus.

Viloje „N. S. do Carmo“ sklypų kaina 600 reisu už kv. metrą išsimokėjimui.

Nepirkite kitur žemės, nei sklypų, pima neapžiūrėję Itaqueroje ir nepasitvirtinę dėl sąlygų pas mus.

Informacijos: Empresa de Terras e Construcçoes Americo Paulista. Rua Libero Badarō, 50 2 aukstas.

„Parque das Nacoes & Parque Peruche“

Grynas oras, šulinio vanduo, elektros įviesa, geriausios autobus linijos, kino atvirame ore maudyklė, pramogų klubai, mokykla, 400 naujai pastatyti namai ir t. t.

Parque das naçoes randasi 1.600 metru atstu nuo S. Bernardo stoties, kur kas dien čia 52 traukiniai. Žemės sklypai ir 300 kv. m. 4000 plytu, 400 prancūzišku dokaiku ir 20 čerpiu, mėnesiui išsimokėjimui nuo 16900.

Parque Peruche randasi 800 metru atstu nuo S. Bernardo stoties, kur kas dien čia 52 traukiniai. Žemės sklypai ir 300 kv. m. su 4000 plytu, 400 prancūzišku dokaiku ir 20 čerpiu, mėnesiui išsimokėjimui nuo 26100.

Statome namus išsimokėjimui su mažais įnašais.

INFORMACIJOS: Centralinė raštinė: Praça da Sē 9, 2 aukstas. Tel. 2-4450 S. Paulo. S. Bernarde ir pas Juozu Virbicki, Largo da Estação (Emporio Angelini) Tel. 209, ir parduod. sklypuose Av. Brasil, 9. Casa Verde pas Severino Tulli — parduoduose sklypuose ir Luiz Pontes — Praça do Centenario Nr. 3 (gale bondės linijos Nr. 55).

Laivakortės į Lietuva ir iš Lietuvos pigiausiomis kainomis

Laivų įėjimas į Europą	Parduodame laivakortes pigiausiomis	Darome pinigines perlaidas į Lietuvą.
Indier 13. 7. 34	negu kur kitur kainomis. Duodame patarimų visais išievybės klausimais. Negalintiems atvykti į São Paulo į užklausimus atsakome raštu. Rašyti galima lietuviškai arba kuria nors kita kalba.	Perkame ir parduodame dolerius ir kitą svetimą valiutą geriausiomis kainomis. Šamados. Patarnavimas greitas ir sąžiningas.
Astrida 1. 8. 34		
Olympier 12. 8. 34		

Kainos pigios.

CASA BANCARIA J. FRIZZO E CIA

Rua Mauá 207, kempas rua Conceição, prie pat Luz stoties.

Įstaigos darbo teisingumas garantuotas 100.000\$000, kurie padėti valstybės banke. Kabiname lietuviškai įstaiga atdara kasdien nuo 8 val. ryto ligi 6 val. vakaro, sekmadieniais tik ligi 12 val.

